

ИМПЛЕМЕНТИРАЊЕ НА

БОРБ

ЈОВАН ТРПЕНОСКИ

беници и судството во корупцијата, одат и понатаму, бидејќи за нив борбата против корупцијата е на прво место. Сè друго е споредна работа.

КОНСТАТАЦИИ

На Конференцијата за оценка на имплементираноста на Државната програма за превенција и репресија на корупцијата во Охрид учествуваа претставници на законодавната, извршната и судската власт, потоа претставници на Европската унија, Советот на Европа и Советот за борба против корупцијата од Србија.

- "Ваквиот еминентен собирач значи дека веќе е воспоставен значителен широк фронт во борбата против корупцијата од чија успешност зависи и развојот на нашата држава", истакна министерот за правда, Иџет Мемети.

Амбасадорот на делегацијата на Европската комисија во Македонија, Донато Кијарини, го истакна ставот на Европската унија дека таа има нулта толеранција кон корупцијата. Додека, пак, претседателот на Врховниот суд, Симеон Гелевски, зборувајќи за економската и политичката корупција укажа на фактот дека и во судството и околу него постои корупција. Тој се заложил за понатамошни реформи во судството со кои треба да се

"Ако се професионализира Државната комисија за спречување на корупцијата, тогаш таа ќе се претвори во класичен државен орган, а со тоа ќе ја изгуби и својата независност", сметаат првите луѓе од оваа Комисија, адвокатот Јован Трпеноски и Слаѓана Тасева.

"Само во стотина од реализирани случаи МВР утврдило дека сторителите оствариле лична и противправна имотна корист за други лица во вкупен износ од над 5,3 милијарди денари, со кој е оштетена државата", вели државниот советник во ова Министерство, Радивоја Јовановски.

Пишува:
Кокан СТОЈЧЕВ

Борбата на државните органи против корупцијата е јалова. Таа не дава конкретни резултати, бидејќи начинот кој досега беше одбран за пресметување со оваа девијантна општествена појава повеќе наликува на про-форма отколку на вистинско залагање за уништување на болеста.

Со ваквите впечатоци и сличните констатации се согласуваат сите учесници на Конференцијата за оценка на имплементацијата на Државната програма за превенција и репресија на корупцијата којашто се одржа во Охрид на 23 и 24 јуни. Претставниците на меѓународната заедница во Македонија кои постојано ги клукаат домашните фактори со информации за инволвираноста на државните служ-

А ИЛИ ФАРСА?

СЛАЃАНА ТАСЕВА

АЛЕКСАНДАР ПРЧЕВСКИ

СИМЕОН ГЕЛЕВСКИ

РАДИВОЈА ЈОВАНОВСКИ

обезбеди потполна финансиска независност.

Учесниците се согласија дека досега е мал бројот на решени случаи на корупција, а претседателот на Државната комисија за спречување на корупцијата, адвокатот Јован Трпеноски, рече дека во изминатиот период Комисијата повеќе се занимавала со процедурални работи, докажувајќи дека не е орган над сите органи и дека постапувала само по оние случаи каде што имале овластувања.

Трпеноски, како и неговиот претходник Слаѓана Тасева, сметаат дека со професионализацијата на Комисијата таа ќе се претвори во класичен државен орган, а со тоа ќе ја изгуби и својата независност.

Државениот секретар во Министерството за внатрешни работи, Радивоја Јовановски, потенцира дека на овој план се спроведени значајни активности при што се реализирани и документирани повеќе истраги во врска со бројни малверзации и случаи на коруптивно однесување во сферата на економијата и финансиското работење.

- "Како резултат на засилените активности на МВР, во текот на минатата и на оваа година беа откриени голем број малверзации вршени од директори, управители и други раководни лица во спрега со приватни фирми во рамки на приватизацијата, односно трансформацијата на

претпријатијата, јавните набавки и други незаконски трансакции во јавниот сектор. Притоа - истакна Јовановски - само во стотина од овие реализирани случаи е утврдено дека сторителите оствариле лична и противправна имотна корист за други лица во вкупен износ од над 5,3 милијарди денари, со кој е оштетена државата. Станува збор за разни инкриминации вршени од одговорни лица на фондови, министерства, бироа, јавни претпријатија, акционерски друштва и слично".

Јовановски потенцира дека ваква истражна акција била спроведена и во Министерството за внатрешни работи каде при контролите за откривање на случаи на коруптивно однесување на припадниците на полицијата, во стручните служби (управни, сообраќајни и слично), резултирало со откривање на над 50 случаи на злоупотреба на службената положба од страна на вработени во Министерството. Државниот секретар Јовановски истакна дека ова претставува значаен чекор во спречувањето на коруптивното однесување на вработени, а ваквите активности со несмален интензитет ќе продолжат во насока на подигнување на нивото на стручно, професионално и етичко однесување на припадниците на полицијата, а со тоа и зголемување на довербата кај граѓаните.

ПРИЈАВИ

Вакви истраги во содејство со Царинската управа на РМ биле спроведени и во Царината каде се откриени над 100 злоупотреби на службената положба и фалсификувања на службена документација. Во рамките на истражувањата утврдено е дека со ваквото однесување е избегнато плаќање на царински давачки, прелевмани и Данок на додадена вредност во висина од над 190 милиони денари.

Министерството за внатрешни работи, како што објасни Јовановски, ќе продолжи да соработува со други надлежни субјекти за да ја потврди и да ја провери својата борба против корупцијата во државните органи. Таквата соработка започнала со едногодишниот договор со Здружението на граѓани "Транспарентност Македонија", кој бил склучен во рамките на Проектот "Набљудување на постапките за кривични дела од областа на корупцијата во Р. Македонија". Со договорот членови од експертскиот тим на Транспарентност остваруваат увид во дејствијата и постапките што се преземаат од страна на овластените службени лица во врска со корупцијата.

- "Во првите три месеци од реализацијата на Договорот - истакна Јовановски - експертскиот тим извршил увид во 104

предмети за поднесени кривични пријави од областа на корупцијата во кои се инволвирани 209 лица. Општа е констатацијата дека овие кривични пријави се поткрепени со доволен број докази кои ја потврдуваат основноста за поднесувањето на кривичните пријави, а кои пак му овозможуваат на Обвинителството и на судството понатамошно водење на постапката".

Во согласност со извештајот на "Транспарентност Македонија", во првата фаза од реализацијата на овој Проект, во остварена соработка со МВР, констатирано е дека во набљудуваните случаи постои основаност за преземените мерки на кривичен прогон и дека не се забележани посериозни случаи на подолго незаконско задржување, притисоци за изнудување признание или нехуман третман на лицата кон кои овластените службени лица преземале мерки.

Инаку, во рамките на реформските процеси на полицијата е предвидено формирање на посебно одделение за спречување на корупцијата и перењето пари, што ќе функционира во рамките на посебниот Сектор за финансиски криминал. Со тоа ќе се постигне концентрирање на капацитетите и целосно фокусирање за справување со овие незаконски активности, а ведно ќе се подигне и ефикас-

ИМПЛЕМЕНТИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА

носта во работењето. На овој план се предвидени и одредени мерки за скратување на долгите административни процедури, односно веќе се преземаат одредени напори за просторно сместување на управните служби во еден објект и компјутеризација на евиденциите. Истовремено, се отпочнати и активности за воведување на едношалтерски систем на работа, односно во случаи кога на странките им недостасуваат одредени документи што се во надлежност на Министерството, шалтерскиот работник ќе врши проверки на истите по службена должност.

Во однос на креирањето на соодветна законска регулатива за поефикасна борба против корупцијата и организираните криминални воопшто, Министерството за внатрешни работи активно партиципира во сите законски проекти чија цел е усогласување на домашното со меѓународното законодавство и создавање на поефикасни механизми за спречување на сите појавни облици на коруптивно однесување и организирани форми на криминал.

ДОНАТО КИЈАРИНИ

СУДИИ

Македонското судство е една од алките во синџирот каде што постојано пука системот за борба против корупцијата. Ова го констатира и државниот јавен обвинител на РМ, Александар Прчевски, кој во интервјуто за МИА потврди дека е свесен за долгите судски процеси кои се водат против лицата што ја оштетиле државата.

- "Има и субјективни и објективни причини за премногу долгите судски постапки. Објективни се оние што претставуваат тесно грло во законската постапка или Законот за кривична и процесна постапка. Но, јас сум убеден дека во основа причините се субјективни, бидејќи тие прописи сме ги применувале и во претходните 50-60 години и немало проблеми", вели Прчевски.

Тој потсетува дека пред неколку месеци посочил во кои судови има судии кои не го почитуваат Уставот и законите, работат своеволно и со тоа прават

штета и на постапките кои ги поведува и води Обвинителството.

- "За такви околности зборуваат и последните постапки кон одредени судии кои очигледно постапувале несовесно и незаконски. Како резултат на тоа денес имаме состојба во која тројца судии се веќе разрешени од кои двајца што ги нагласив се во Основниот суд во Струмица, при тоа еден сам си даде оставка и беше претседател и судија во Основниот суд во Куманово. Веќе водиме постапка против уште еден судија за мито во Основниот суд во Струмица и против него имаме обвинение, а за нив паралелно се водат постапки и пред РСЦ", истакнува Прчевски.

Тој најавува дека деновиве ќе биде поведено обвинение и против еден судија од кочанскиот Суд кој постапувал по извршни предмети.

- "Веќе имаме притворенички предмет со стечаен управник од истиот кочански Суд, а работиме и на други предмети од тој Суд во врска со работата на друг судија. Имам обвинителен

предлог за злоупотреба против судија и претседател на еден суд кого не би сакал во овој момент да го именувам од причини, како што велат судиите, 'презумпција на невиност'. Но, има судии кои постапуваат спротивно на Уставот и законот и тие треба да бидат јасно и гласно конкретизирани за да не се фрла дамка врз целото судство и обвинителство, имајќи предвид дека во судството имаме многу совесни, чесни, стручни, квалификувани судии кои заслужуваат да го носат тој епитет", заклучува државниот јавен обвинител,

Александар Прчевски во интервјуто за МИА.

Сепак бизарните резултати од борбата против корупцијата ги топат сите настојувања и волјата кај структурите во системот кои се занимаваат со справувањето со оваа негативна општествената појава. Оттаму јавноста сè повеќе верува дека постои голема спрега меѓу државните моќници (политичари), полицијата, обвинителството и судството. И затоа сè ова што ни се случува пред сè е фарса, а не она вистинското - борба против корупцијата.

